Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

2007 YIL 9 OKTYABR, SESHANBA 121 (7270) - сон

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

Қорақалпоғистон Республикаси, Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари пахтакорларига

Қадрли дўстлар!

Авваламбор, сиз, азизларни бугунги катта меҳнат ғалабангиз – мамлакатимизда биринчилардан бўлиб пахта тайёрлаш бўйича шартнома режасини муваффақиятли адо этганингиз билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Қорақалпоғистон Республикаси, Самарқанд ва Қашқадарё вилоятларининг ҳаёт синовларида тобланган, меҳнаткаш ва омилкор пахтакорларининг барчага намуна бўлиб, етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатда йиғиб-териб олгани барчамизга, бутун халқимизга мамнуният ва ғурур бағишлайди.

Албатта, сизлар эришган бу улкан ғалаба осонлик билан қўлга киритилмагани, унинг замирида ишнинг кўзини биладиган, азму шижоатли деҳқонларимизнинг кечани – кеча, кундузни – кундуз демасдан қилган самарали меҳнати, табиат қийинчиликларини мардона енгиб кўрсатган фидоийлик фазилатлари мужассам эканини эл-юртимиз яхши билади ва юксак қадрлайди.

Айни пайтда пахтачилигимиз тарихида ёрқин саҳифа бўлиб қоладиган бундай салмоқли ютуқлар қишлоқ хўжалиги соҳасида олиб борилаётган чуқур ислоҳотлар, одамларда ерга, мулкка эгалик туйғуси, ўз иши ва меҳнатидан манфаатдорлик ҳисси ортиб бораётганини, энг муҳими, уларнинг онгу тафаккури, дунёқараши тубдан ўзгараётганини амалда яна бир бор намоён этади, десак, ҳар томонлама тўғри бўлади.

Айниқса, бугунги кунда ҳақиқатан ҳам ўзини ҳал қилувчи куч сифатида кўрсатаётган фермерлик ривожи учун юртимизда барча шарт-шароитлар яратиб берилгани, бу борада сифатли уруғ, минерал ўғит ва ёқилғи-мойлаш материаллари, замонавий техника воситалари, молиявий ресурслар, бир сўз билан айтганда, моддий-техник таъминот масаласи ўз вақтида ва оқилона ҳал этиб борилгани ана шундай ютуқларга эришишда мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, деҳқончилик соҳасидаги бой тажриба ва илғор агротехнологияларни кенг жорий этиш, йил давомида ишни тўғри ташкил қилиш бундай юксак натижаларнинг асосий омили бўлганини таъкидлаш лозим.

Бугун зафар маррасига етиб келган ҳудудларимизда ҳосилнинг юз фоизи фермер хўжаликлари томонидан етиштирилгани, айрим фермерлар ўртача ҳосилдорликни 50-56 центнерга етказишга эришгани ҳам бу ҳаракатнинг том маънода қишлоқ хўжалигининг тақдири ва истиқболини белгилаб берадиган куч эканини яққол тасдиқлайди.

Сизлар ўз фидокорона меҳнатингиз билан қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам бу йилги мавсумни муваффақиятли якунлаб, мамлакатимизнинг янада обод, халқимизнинг ҳаёти янада фаровон бўлишига муносиб ҳисса қўшасизлар, деб ишонаман.

Барчангизни қўлга киритган меҳнат ғалабаларингиз билан яна бир бор кутлар эканман, сизларга сиҳат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Ҳорманг, ҳамиша бор бўлинг, азизларим, қадрдонларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Фидокорона меҳнат самараси

* * *

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ пахтакорлари давлат қабул пунктларига 185 минг тонна сифатли хом ашё етказиб бериб, бу борадаги шартнома мажбуриятини ортиғи билан уддалади.

Жорий йилда Оролбўйи деҳқонлари 100 минг гектар майдонга чигит қадаб, барча агротехник тадбирларни сифатли ва ўз вақтида бажарди. Натижада мўл ҳосил яратилди. Айниқса, Амударё, Қанликўл, Шуманай, Кегейли туманлари пахтакорлари ушбу ғалабага муносиб ҳисса қўшдилар.

Мамлакатимизда фермерлик ҳаракатини ривожлантиришга қаратилаётган юксак эътибор Қорақалпоғистонда ҳам ўзининг ижобий самарасини бераётир. Жорий йилда 5700 дан ортиқ фермер пахта етиштириш бўйича контрактация шартномасини имзолаган эди. Ҳозирга қадар 5100 фермер хўжалиги шартнома-мажбуриятини ортиғи билан бажарди. Хусусан, Қўнғирот туманидаги "Тўрткара сексен", "Яхшим Алакай", Беруний туманидаги "Мақсуд", Тўрткўлдаги "Фаровон" фермер хўжаликларида ҳосилдорлик 40 центнердан ошди.

Оролбўйи далаларида етиштирилган ҳосилнинг чўғи баланд. Пахтакорлар ялпи ҳосилни 200 минг тоннадан ошириш мақсадида йиғим-терим ишларини қизғин давом эттирмоқдалар.

(ЎзА)

* * *

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ пахтакорлари давлатга пахта сотиш шартномавий режаларини шараф билан уддаладилар. Қабул масканларига 251 минг тоннадан ортиқ пахта хом ашёси етказиб берилди.

Вилоятнинг юксак хирмонига Нарпай, Пайариқ, Пастдарғом, Пахтачи туманларининг пахтакорлари, айниқса, катта ҳисса қўшдилар. Бу туманларда ҳосилдорлик ҳар йилгидан кўпроқни ташкил қилди. Илғор фермер хўжаликларида эса бу кўрсаткич 56 центнергача етди.

Муваффақиятларнинг асосий омили вилоятда пахтачиликда қарор топган тажриба мактабига таяниш бўлди. Яъни, вилоятнинг иқлим, тупроқ, сув шароитига мос ғўза навларининг танланиши соҳада илғор агротехниканинг кенг қўлланилиши яхши самара берди.

Бундан ташқари, қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотлар деҳқонларнинг ерга, мулкка бўлган эгалик ҳисси, ўз меҳнатидан манфаатдорлик туйғуси ютуқларнинг асосий омили бўлди.

Оқдарё туманидаги "Шалола", Пастдарғом туманидаги "Унсин момо", Пайариқ туманидаги "Толмас Пахтакор" каби фермер хўжаликлари ҳосилдорликни 40-45 центнерга етказдилар. Бундай залворли ва салмоқли рақамларни кўплаб келтириш мумкин.

Вилоятдаги 7960 нафар пахтачилик билан шуғулланувчи фермерлардан 5680 таси бугунгача давлатга пахта сотиш шартномавий режасини уддалаб қўйганлиги ҳам ушбу фикримизнинг исботидир.

Хуллас, Самарқанд вилояти пахта усталари эрта кўклам чигит қадашдан тортиб, то йиғим-теримгача уюшқоқлик билан ишлашиб, юзлари ёруғ бўлди.

Шартномавий режа бажарилса-да, ҳали пахта далаларида ҳосил мўл. Шу боис, вилоят пахтакорлари ялпи хирмонни янада юксалтиришга аҳд қилдилар.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири

* * *

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ деҳқонлари бу йил 164 минг гектар майдонда ғўза парваришлаб, мўл ҳосил етиштирдилар. Қабул пунктларига 426 минг тонна пахта топширилиб, шартнома мажбурияти ортиғи билан бажарилди.

Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи – пахтачиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани, паст рентабелли ширкат хўжаликлари ўрнида фермер хўжаликлари ташкил этилиб, ерга муносабатнинг ўзгаргани – мулкдорларнинг масъулияти ошгани қашқадарёлик миришкорларнинг муваффақиятга эришишида муҳим омил бўлди. Сермаҳсул, зараркунанда ва касалликларга чидамли, воҳа иқлим шароитига мос чигит навлари қадалиб, агротехник тадбирлар ўз вақтида ўтказилди. Сув танқислиги шароитида пахта далаларини тежамкорлик билан суғориш, ғўза қатор ораларига меъёрида ишлов бериш, унинг ғовлаб кетиши, касалланишининг олдини олиш чора-тадбирлари кўрилди. Хизмат кўрсатувчи ва таъминот ташкилотлари билан шартнома асосида иш олиб борилгани боис минерал ўғит, ёнилғи маҳсулотлари таъминотида узилишларга йўл қўйилмади.

Вилоятда хом ашё етказиб бериш юзасидан буюртмачилар билан контрактация шартномаси тузган 16 минг 395 фермер хўжалигидан саккиз мингга яқини белгиланган режани уддалади.

Қўлга киритилган ютуқда Косон, Қарши, Касби, Қамаши ва Яккабоғ туманлари фермерларининг улуши салмоқли бўлди. Ҳосилдорлик ўртача 27 центнерни ташкил этди. Миришкор туманидаги "Тошев Миркомил Тоштемирович", Чироқчи туманидаги "Усанов Эшдавлат Усанович" каби ўнлаб фермер хўжаликлари бу кўрсаткични 50-55 центнердан оширдилар.

Айни пайтда вилоят деҳқонлари ялпи ҳосилни 470 минг тоннага етказиш ниятида йиғим-теримни уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5-6 октябрь кунлари Тожикистон Республикаси пойтахти Душанбе шаҳрида бўлиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида ҳамда Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти (ЕврАзЭС) Давлатлараро кенгашининг мажлиси ва Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти (КХШТ) Коллектив хавфсизлик кенгашининг сессиясида иштирок этди.

Хавфсизлик ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорлик

МДҲ мамлакатлари ўзаро иқтисодий, сиёсий ва гуманитар ҳамкорлик борасида катта тажрибага эга. Ташкилотнинг сўнгги саммитларида Ҳамдўстликни ислоҳ қилиш кенгроқ муҳокама қилинадиган масала бўлиб келмоқда. Бу бежиз эмас. Анъанавий сиёсий, иқтисодий ва гуманитар алоқаларни сақлаб қолиш мақсадида тузилган МДҲ энди халқаро муносабатларнинг янгича асосдаги тамойилларига мослашиши керак.

Шу боис МДҲни ислоҳ қилиш борасида барча аъзо давлатлар ҳамфикрдир. Бу ҳамфикрлик ўзаро манфаатдорликдан келиб чиқади. Ҳамдўстлик мамлакатлари бир-бирининг имкониятларини, шароитини яхши билади, синалган ҳамкорлар билан ишлаш эса нисбатан осон. МДҲ мамлакатларининг хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш борасидаги мақсад ва вазифалари уйғунлиги уларни бир-бирига янада яқинлаштиради.

2006 йил ноябрь ойида бўлиб ўтган Минск саммитида МДҲ Ижроия қўмитасига Ҳамдўстликни янада ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиш билан шуғулланадиган Давлатлараро ишчи гуруҳи ташкил этиш ва мазкур концепцияни ишлаб чиқиш вазифаси топширилган эди. Жорий йилнинг июнида бўлган Санкт-Петербург саммитида эса концепцияни тайёрлашнинг бориши кўриб чиқилди.

5 октябрь куни бўлиб ўтган Душанбе саммитида асосий диққат-эътибор МДҲни янада ривожлантириш концепцияси ҳамда уни ҳаётга татбиқ этишга қаратилган чора-тадбирлар режасига қаратилди. Музокаралар якунида президентлар томонидан мазкур икки ҳужжатнинг имзоланиши ушбу олий даражадаги учрашувнинг асосий натижаси бўлди.

Саммит қатнашчилари миграция билан боғлиқ муаммолар юзасидан фикр алмашиб, бу борада ўзаро келишилган сиёсат юритиш масалаларини муҳокама қилдилар.

Хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Бунинг натижаси ўлароқ, саммитнинг якуний ҳужжатлари орасидан жиноятчиликка, наркотик воситалар, психотроп моддалар ва прекурсорларнинг ноқонуний айланишига, терроризм ва экстремизмга қарши ҳамкорликда курашиш бўйича 2008-2010 йилларга мўлжалланган қатор дастурлар жой олди.

Журналистлар билан учрашувда музокара самарали бўлгани, очиқлик ва ўзаро ишонч руҳида, ишчан кайфиятда ўтгани таъкидланди. МДҲ Давлат раҳбарлари кенгашига раҳбарлик Қирғизистон Республикасига ўтгани, Россия Федерацияси вакили Сергей Лебедев Ҳамдўстлик Ижроия қўмитаси раиси этиб тайинланганини маълум қилинди.

Душанбеда 6 октябрь куни Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти (ЕврАзЭС) Давлатлараро кенгашининг мажлиси ҳамда Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти (КХШТ) Коллектив хавфсизлик кенгашининг сессияси ҳам бўлиб ўтди.

ЕврАзЭС ва КХШТнинг саммитлари кўпинча бир вақтда ўтказилиши бу икки ташкилотнинг бир-бири билан чамбарчас боғлиқ эканлигини кўрсатади. Зотан, иқтисодий тараққиёт ва ривожланган интеграцияни хавфсизлик ва барқарорликсиз тасаввур этиб бўлмайди. Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов хавфсизликни таъминламай иқтисодиётни, давлатлараро интеграция жараёнларини ривожлантириш қийинлигини ва Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти билан Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти бир-бирини тўлдирувчи тузилмалар эканлигини таъкидлаб келади.

2000 йил октябрь ойида тузилган Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти доирасида Божхона иттифоқини ташкил этиш жараёни бошлаб юборилган. Учинчи давлатлардан импорт қилинадиган маҳсулотларга нисбатан божхона тарифларини бирхиллаштириш ҳаракати фаол давом этмоқда. Ҳамжамият фаолиятининг самараси сифатида фуқароларнинг визасиз борди-келди тизими жорий қилингани, олий ўқув юртларига кириш, дипломларни ўзаро тан олиш тартиби яратилиши билан боғлиқ кўплаб ижтимоий қулайликлар мавжуд. Айни пайтда аъзо давлатлар ўртасидаги йиллик товар айирбошлаш ҳажми 70 миллиард АҚШ долларидан ошади. Мазкур кўрсаткич муттасил ўсмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

"Шевроле" Ўзбекистонда ишлаб чиқарилади

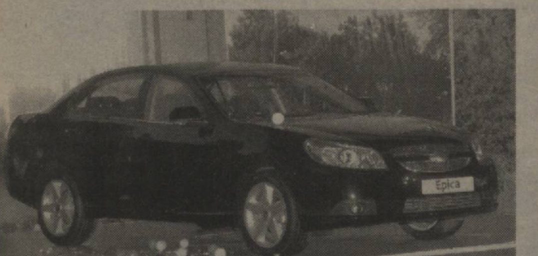

Мамлакатимизга ташриф буюрган "General Motors Europe" компанияси президенти Карл Петер Фостер ва "GM Daewoo Auto & Tehnology" компанияси президенти Майкл Гримальди 8 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Рустам Азимов ва Қувондиқ Санақулов билан учрашди. Музокараларда "ЎзДЭУавто" акциядорлик жамияти негизида "Шевроле" автомобилларини ишлаб чиқариш ва сотиш бўйича "GM Ўзбекистон" қўшма корхонасини ташкил этиш масаласи кўриб чиқилди.

Музокаралар якунида "Ўзавтосаноат" акциядорлик компанияси, "ЎзДЭУавто" акциядорлик жамияти, "General Motors Europe" ҳамда "GM Daewoo Auto & Tehnology" компаниялари раҳбарлари тегишли битимни имзолади.

Ушбу воқеага бағишланган матбуот анжуманида оммавий ахборот воситалари вакилларига янги қўшма корхонани ташкил этиш мақсадлари ва унинг ишлаб чиқариш қувватини ривожлантириш бўйича истиқболдаги режалар ҳақида маълум қилинди.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистон дунёда автомобиль ишлаб чиқарадиган мамлакатлардан бирига айланди. Асакада ишлаб чиқарилаётган "Матиз", "Нексия", "Дамас" ва "Ласетти" машиналари юқори сифати ва юксак техник хусусиятлари туфайли кўплаб давлатларда харидоргир. Энди эса Асакада бир неча русумдаги дунёга машҳур "Шевроле" автомобиллари ҳам ишлаб чиқарилади.

— "GM Ўзбекистон" қўшма корхонасини ташкил этиш тўғрисидаги битимнинг имзоланиши ўзаро манфаатли ҳамкорлик натижасидир, — деди матбуот анжуманида "Ўзавтосаноат" акциядорлик компанияси бошқаруви раиси Улуғбек Розиқулов. — Қисқа вақт ичида барча тайёргарлик ишлари амалга оширилди. Бунда давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг доимий эътибори ва қўллаб-қувватлаши муҳим омил бўлди. "General Motors" жаҳон автобозорида ишончли ҳамкор, автомобиллар ишлаб чиқариш ва сотиш бўйича йирик корхоналардандир. "General Motors"нинг илғор технологияларини сўнгги йилларда Ўзбекистонда тўпланган ишлаб чиқариш тажрибаси билан бирлаштириш, шубҳасиз, юксак натижаларга эришиш имконини беради.

"General Motors Europe" президенти К.П.Фостер Ўзбекистон раҳбарига янги йирик қўшма корхонани ташкил этиш жараёнида кўрсатган ҳар томонлама ёрдами учун самимий миннатдорлик изҳор этди. "GM Ўзбекистон" қўшма корхонасининг ташкил этилиши Европа ва Осиё-Тинч океани минтақаси мамлакатлари ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. "General Motors" ва Ўзбекистоннинг ресурсларидан фойдаланиш "Шевроле" русумидаги машиналарни ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини ошириш имконини беради. Қўшма корхона биринчи навбатда учта русумдаги "Шевроле" — йил охиригача 2 мингта "Captiva", "Epica" ва "Tacuma" машиналарини ишлаб чиқаришни режалаштирмоқда. Кейинчалик эса бундай русумдаги автомобиллар сони янада кўпайтирилади.

— Келажакда қўлга киритадиган муваффақиятларимизга Асакада катта ишлаб чиқариш қуввати ва юқори малакали кадрларга эга замонавий корхонани ташкил этган ўзбекистонлик автомобилсозлар томонидан асос солинди, — дейди "GM Daewoo Auto & Tehnology" компанияси президенти М.Гримальди. — Янги русумдаги "Шевроле" автомобилларига дунёда талаб катта. Ўзбекистонда қўшма корхонанинг ташкил этилиши Марказий Осиё ва Шарқий Европада ушбу русумдаги автомобиллар бозорини кенгайтириш имконини беради. "General Motors" бу жараёнга ўз тажрибаси ва "ноу-хау"сини жалб этади, бу ерда меҳнат қилаётган мутахассислар малакасини оширишни йўлга қўяди ва экспертлар ёрдамини тақдим этади. Буларнинг барчаси Ўзбекистонда ишлаб чиқариладиган автомобиллар "Шевроле" талабларига тўлиқ мос келишини кафолатлайди. Бугунги Ўзбекистон — иқтисодиёти изчил ривожланиб бораётган мамлакатдир. Бу ўзаро фойдали ҳамкорлик учун кенг имкониятлар яратади.

Бундан ташқари, матбуот анжумани иштирокчиларига "GM Ўзбекистон" қўшма корхонаси "General Motors"нинг ишлаб чиқариш, харид қилиш ва етказиб бериш бўйича глобал тизимига киритилиши ҳақида маълум қилинди. Йилига 200 мингта автомобиль ишлаб чиқарадиган Асака заводининг қуввати яқин вақт ичида 250 мингтага етказилади. Бундай автомобиллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш уларнинг эҳтиёт қисмларига бўлган эҳтиёжни ҳам оширади. Бу эса Ўзбекистоннинг бошқа ҳудудларида ушбу эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконини беради.

Шу куни "Ўзэкспомарказ"да "Шевроле"нинг "GM Ўзбекистон" қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган янги ва замонавий русумдаги автомобилларининг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Анна ИВАНОВА,
ЎзА мухбири

ОБУНА – 2008

"Қишлоқ ҳаёти" ва унинг иловаси "Ҳаёт" газеталарини йил давомида мунтазам ўқиб боришни истайсизми? Мамлакатимизда ва дунёда рўй бераётган воқеалардан, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча жабҳалардаги ўзгаришлардан хабардор бўлиб, маданий-маърифий мавзулардаги мақолалар, фалсафий фикрлар билан йўғрилган бадиий асарларни мутолаа қилишни хоҳлайсизми? Унда 2008 йил учун газеталаримизга обуна бўлишга шошилинг!

"Ўзбекистон почтаси", "Матбуот тарқатувчи" идоралари ва бошқа ташкилотлар обунани расмийлаштиришмоқда. Таҳририятнинг ўзида ҳамда газетанинг Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардаги мухбирлари орқали шартнома асосида ҳам обуна бўлиш мумкин. 144-индекс бўйича "Қишлоқ ҳаёти" ва "Ҳаёт" газеталарига бир йўла, 145-индекс бўйича эса "Ҳаёт" газетасининг ўзига обуна расмийлаштирилаяпти.

Хавфсизлик ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорлик

(Боши 1-саҳифада)

Жорий йилнинг сентябрь ойида Брест шаҳрида ташкил этилган биринчи Евроосиё ўйинларида Ҳамжамият мамлакатларидан 1,5 мингдан зиёд йигит-қиз қатнашгани, 2009 йилда Евроосиё халқлари маданияти фестивалини ўтказишга тайёргарлик кўрилаётгани гуманитар ҳамкорлик ривожланаётганидан далолатдир. Шунингдек, ЕврАзЭС ҳузурида тузилган Интеграция қўмитаси, Парламентлараро ассамблея, Ҳамжамият суди, Евроосиё банки, агросаноат, адлия, божхона, солиқ, суғурта, транспорт, энергетика каби соҳалар бўйича кенгаш ва комиссиялар Ҳамжамият доирасидаги алоқалар қамрови нечоғли кенг эканлигини кўрсатади.

ЕврАзЭСнинг Душанбе саммитида Ўзбекистон, Беларусь, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон президентлари Божхона иттифоқини тузиш ишларини якунига етказиш, ҳамжамиятнинг умумий энергетика бозорини шакллантириш ва сув-энергетика ресурсларидан унумли фойдаланиш концепциялари билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқди. Бу борада аъзо давлатларда кўрилаётган тайёргарлик ишлари сарҳисоб қилинди.

Президентлар ўзаро келишилган иқтисодий сиёсат юритиш, биргаликда энергетика бозорини шакллантириш ва ривожлантириш, транспорт иттифоқини ташкил этиш, аъзо давлатларнинг транзит салоҳиятини тўла ишга солиш, транспорт ва коммуникациялар бўйича халқаро конвенция ва ҳужжатларга қўшилиш, агросаноат мажмуида ҳамкорлик, ягона молиявий бозор ва хизматлар бозорини тузиш, ижтимоий соҳадаги алоқаларни кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдилар. ЕврАзЭСни ривожлантиришнинг стратегия ва тактикаси юзасидан фикр алмашдилар. Келгусида микроэлектроника, биотехнологиялар, қишлоқ хўжалиги техникаси ва бошқа турдаги машинасозлик маҳсулотлари ишлаб чиқариш, фан ва технологияларнинг устувор йўналишларини ривожлантириш каби соҳаларда давлатлараро мақсадли дастурлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, уларнинг ижросига Евроосиё банки ресурсларини жалб қилишга алоҳида эътибор қаратишга келишиб олинди.

Мажлис якунида кўрилган масалалар, жумладан, Божхона иттифоқининг ҳуқуқий асосини шакллантирувчи ҳужжатлар, сув-энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш ва умумий энергетика бозорини тузиш концепциялари, БМТ билан ҳамкорлик, Халқаро авиация қўмитасига ташкилот ҳузурида кузатувчи мақомини беришга оид қарорлар қабул қилинди.

Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти Коллектив хавфсизлик кенгашининг сессиясида Ўзбекистон, Арманистон, Беларусь, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон раҳбарлари хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, терроризм, экстремизм, наркобизнес, уюшган трансмиллий жиноятчилик каби таҳдидларга қарши курашда ҳамкорликни янада ривожлантириш, ташкилот фаолиятининг 2007-2008 йиллардаги устувор йўналишлари билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилдилар. Минтақадаги вазият таҳлил этилди.

Коллектив хавфсизлик кенгаши мазкур ташкилотнинг олий органидир. КХШТ ҳузурида Котибият, ташқи ишлар ва мудофаа вазирларининг кенгашлари, хавфсизлик кенгашлари котибларининг қўмитаси, Бирлашган штаб фаолият юритади. Президентлар мазкур органларнинг мажлисларида ишлаб чиқилган хулоса ва тавсияларни кўриб чиқдилар. Ахборот хавфсизлиги, ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорликка доир масалалар юзасидан фикр алмашдилар.

Сессияда КХШТ доирасида тинчликни сақлаш билан боғлиқ фаолият механизмининг меъёрий-ҳуқуқий ва ташкилий асосларини шакллантириш ҳамда ҳарбий-иқтисодий ҳамкорлик бўйича давлатлараро комиссия фаолиятининг меъёрий-ҳуқуқий негизларини такомиллаштириш масалаларига эътибор қаратилди.

Саммит якунида тинчликни сақлаш фаолияти, ҳарбий аҳамиятга молик маҳсулотларни ишлаб чиқариш, ишлатиш, таъмирлаш, модернизация қилиш тўғрисидаги битимлар, Коллектив тинчликни сақлаш кучлари ва Тинчликни сақлаш операцияларини тайёрлаш бўйича тезкор ишчи гуруҳга оид ҳужжатлар имзоланди.

Мазкур икки саммит ЕврАзЭС ва КХШТни ривожлантириш ва уларнинг ҳамкорлигини такомиллаштиришда муҳим ўрин тутиши шубҳасиздир. МДҲнинг Душанбе саммити эса Ҳамдўстликнинг аҳамияти ортиб бораётгани ва у қамраган минтақада интеграция жараёнлари мустаҳкамланаётганини яна бир бор намоён қилди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.

Тошкент – Душанбе – Тошкент.

Истиқлол берган имкон

Ўша куни Ботир ака даладан анча хомуш қайтди. Умр йўлдошининг елиб-югуриб кечки овқатни тайёрлаётгани ҳам, вояга етмаган бўлса-да, аммо ҳар бир ишни меъёрида бажарадиган беш фарзандининг атрофида гирди-капалак бўлаётгани ҳам кўзига кўринмасди. Шуурида фақат бир нарса чарх урарди: нега, нима учун? Қандай гуноҳ қилдики, раис уни бунчалик ҳақоратласа?!

Жамолиддин истаган яхши кунлар

у бугунга келиб юз очди

Неча йиллардан буён бригаданинг эски тракторини бошқаради. Мавсум бошланди, дегунча гоҳ у, гоҳ бу қисми бузилавериб, жонҳалак қилиб юборади. Бригадиру завхоз ва инжинерга бу ҳақда айтавериб, чарчади. Атай қилгандай келиб-келиб раис дала айланган куни техникаси яна эски қилиғини кўрсатса-я...

Раисга ҳам ҳайронсан, киши. Сабабини суриштирмай туриб, гоҳ сўкади, гоҳ сиёсатдан келади:

– Кўкармайсан, болаларинг ҳам ўзинг каби қорамойга ботиб, туртки еб юради, деди-я, номард. Нима қилиш керак: тонг саҳардан кун ботгунча даладан чиқмайди, на маошининг тайини бор, на рўзғорига барака киради. Неча йилдирки, шу аҳвол. Хўжалик ҳар йили режаларни ортиғи билан уддалайди, бироқ сарҳисобда қўшимча даромаддан дарак йўқ...

Ўғли Жамолиддин тушлик овқатни кўтариб келганида саккиз гектарлик майдоннинг сўнгги жўякларига ишлов беришни тугатаёзганди.

– Кеча анча хафа кўриндингиз, дада, – деди у. – Боисини сезгандай бўлдим: – ўйламанг, насиб этса яхши кунлар ҳам келиб қолар, биз ҳам ота-боболаримиз сингари бой-бадавлат яшармиз.

– Қанийди ўша кунлар тезроқ келсайди, болам дея кўзларига ёш олди, Ботир ака.

Юрт мустақиллиги эълон қилинган куни барча норинликлар қатори Марғизор қишлоғида умргузаронлик қилаётган Ботир ака хонадони ҳам шундай ташвишлар билан банд эди. Ўғли Жамолиддин шу кунлари мактабни тугатиб, отаси ёнига кирганди.

Истиқлолнинг дастлабки кезларидан ҳукуматимиз агросаноат мажмуи тармоқларини ислоҳ қилишга ва соҳада тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратди. Тенгдошлари мактабни тугатиб олий ўқув юртлари сари интилган бўлса, Жамолиддин тақдири ва келажагини далага боғлади. Тўғри, дастлаб ширкатда бош пудратчи ҳисобчиси, сўнг оилавий пудрат етакчиси сифатида фаолият кўрсатган кезлари унга осон бўлгани йўқ. Хўжалик фаолиятидан ширкатга ўтиш, ундан оила пудрати, – хуллас, бу жараёнлар кўпроқ изланиш ва янгиликлар сари интилишни тақозо этарди.

Ширкат хўжаликлари тугатилиб, улар негизида фермерлик ҳаракатининг бошланганы дилидаги орзусининг ушалишига имкон берди. Уч йил аввал тендерда ғолиб чиқиб, “Шаробиддин ота Аброр” фермер хўжалигига асос солганди. Ташландиқ ҳолга келиб қолган ерларни ўзлаштиришнинг ўзи бўлгани йўқ. Қанчадан-қанча маблағ ва ишчи кучи талаб этиларди. Аксига олиб, янгича ишлаш тизимига ёппасига ўтилган эмасми, мавсумларда техника, ўғит кабиларни муддатида етказиб келиш анча шошириб қўярди. Лекин бир нарса, яъни мустақиллик берган эпкинлар, мулкдорлик масъулияти уни изланиш ва соҳада ташаббуслар кўрсатиш сари чорларди.

Шундай бўлди ҳам. Иш унумдорлигини оширишнинг асосий омили меҳнат аҳлига етарлича шароитлар яратиб бериш, илғорларни ўз вақтида рағбатлантириб бориш ҳамда серунум навларни танлашга эътиборни кучайтирди. Экин экса уруғи, сув ичса ариғи бир, айрим фермерлар мулкдорликни ҳавас қилиб, на экинни, на ерни эплолмай аро йўлда қолишганда Жамолиддин 18 гектар ғалладан 70 центнердан, 22 гектар пахтадан эса 45 центнердан хирмон кўтарди. Ўтган йили сарф-харажатлардан ташқари бир неча миллион сўм соф даромадли бўлди. Фойданинг бир қисмини янги техникалар сотиб олишга йўналтирган бўлса, асосийсини ижтимоий масалаларга йўналтирди.

Жумладан, Марғизор маҳалласидаги 2 та кўчани асфальтлаб, ичимлик суви келтирди. 4 нафар боқувчиси йўқ, 3 нафар ногиронлар ва қишлоқ тасарруфидаги болалар боғчасига оталиқ қилиб, ўзи етиштираётган маҳсулотлардан улашаяпти. 25 нафар ишловчининг ҳам моддий фаровонлиги ортмоқда: иш ҳақи қаторида 500 килограммдан буғдой, ун, ёғ каби қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари фермерлик ҳисобидан бепул тарқатилаётир.

Қишлоқ инфратузилмасини шакллантириб, кичик корхоналарни бунёд этиш ва одамлар бандлигини таъминлаш масалалари ҳам “Шаробиддин ота Аброр” фермер хўжалиги бизнес-режасидан кенг ўрин олган. Масалан, шу мақсадда Голландия, Россия ва Чехия давлатлари билан истиқболли шартномалар тузилиб, помидорни қайта ишлаш ҳамда ғишт ишлаб чиқариш заводини ишга тушириш режалаштирилган. Айни пайтда лойиҳа-смета тузилиб, дастлабки ишлар бошлаб юборилган. Йил охиригача ана шу кичик корхоналар фаолият бошласа, қишлоқ ёшларидан камида 50 нафари доимий иш билан таъминланиши тайин.

Фермер бойиса кўпга нафи тегаркан. Жамолиддин агросаноат мажмуи билан чекланиб қоладиганлар хилидан эмаслигини ҳамкасбларига кўрсатиб қўйди: яъни, қишлоқ четидаги ташландиқ жойни ободонлаштириб, касаначиликни барпо этди. Ҳозир бу ерда 40 нафар хотин-қиз турли хилдаги аҳолибоп маҳсулотларни ишлаб чиқараяпти.

Маълумки, яқинда Юртбошимиз Наманган вилоятида сафарда бўлган чоғларида кўплаб соҳа мутахассислари қаторида фермерлар билан ҳам учрашди. Улар орасида Ж.Ботиров ҳам бор эди.

– Мустақиллик байрамининг 16 йиллиги олдидан давлатимиз раҳбарининг вилоятимизга ташриф буюриши биз каби мулкдорларни руҳлантириб юборди, – дея таъкидлайди Жамолиддин. – Соҳани янада ривожлантириш бўйича кўрсатган йўл-йўриқлари асосида ишни ташкиллаштириб кам бўлмаяпмиз. – 22 гектар майдонда парваришланган ғўзадан кўзланган режадан ошириб хирмон кўтардик, – дейди у.

Чекка бир қишлоқнинг чекка хонадонида униб-улғайиб, далага меҳр боғлаган Жамолиддин истиқлол берган эпкинлар туфайли мулкдор бўлди, сифатли маҳсулотлар етиштириб, меҳнати ва ишбилармонлиги билан элга танилди.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Наманган вилояти

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ...

Кредит олиш тартиби

Савол: *Фермер хўжалиги раҳбариман. Эшитишимча, фермерларга имтиёзли кредитлар ажратилаётган экан. Бу кредитлар қандай мақсадларга ажратилади ва муддати қанча?*

Ў.Қўшиев.
Сайхунобод тумани

Жавоб: Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 20 августдаги 178-сонли қарори билан тасдиқланган “Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликларига ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар бериш ва лизинг хизматлари кўрсатиш тартиби тўғрисида”ги Низомга асосан, мазкур кредитлар мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликларига ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар ва лизинг хизматлари фермер хўжаликлари ва кичик бизнес бошқа субъектларининг талаб қилиб олинадиган асосий депозит ҳисоб рақамлари очилган тижорат банклари томонидан берилади ва хизмат кўрсатилади.

Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликларига ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар 5 йилдан кам бўлмаган муддатга берилади, камида 18 ойни ташкил этадиган имтиёзли давр ҳам шу жумлага киради.

Фермер хўжаликларига кичик бизнеснинг бошқа субъектларига мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун лизинг хизматлари кўрсатиш муддати 7 йилдан иборат бўлади.

Жарима миқдори қанча?

Савол: *Автомашинани бошқараётиб хавфсизлик камарини тақмаган ҳайдовчи ёки йўловчига қанча миқдорда жарима солинади?*

А.Ҳакимов.
Шўрчи тумани

Жавоб: Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги Кодекснинг 125-моддасига кўра, ҳайдовчилар транспорт воситаларини бошқариш ва йўловчилар ташишда хавфсизлик камаридан фойдаланиш қоидаларига, худди шунингдек, мотоцикл ҳайдовчилари мотошлемлардан фойдаланиш қоидаларига риоя этмаслиги — энг кам иш ҳақининг ўндан бир қисми миқдорида жарима солинишига сабаб бўлади.

Саволларга Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Кадрлар бошқармаси етакчи маслаҳатчиси Ғайрат АБДУЛЛАЕВ жавоб берди.

Интилиш

Жарқўрғоннинг дадил одими

**** Жарқўрғон туманидаги “Сурхонтекс” қўшма корхонасида ишлатилаётган дастгоҳлар энг сўнгги намуналардир;***

****Йилига тайёрланаётган калава 1700 тоннани ташкил этади;***

****Корхонада йилига пахта ипидан жаҳон андозаларига мос қарийб икки миллион погонометр газлама тўқилади;***

****Маҳсулотнинг асосий қисми хорижга экспорт қилинади.***

– Бу корхона туман аҳли учун айни муддао бўлди, – дейди туман ҳокими Норбой Шомуродов. – Негаки, хотин-қизларни иш билан таъминлаш йўлидаги муаммо ечим топди. Қарийб 2000 нафар хотин-қизлар ишга жалб этилди. Ҳозир корхонани янада тараққий эттириш, қўшимча ишчи ўринларини яратиш борасида тадбирлар кўряпмиз.

Жарқўрғон Сурхон воҳасининг обод масканларидан бири. Ҳар гал туманга ташриф буюрсак, бир янгиликнинг устидан чиқамиз. Беқиёс ўзгаришларга гувоҳ бўламиз.

Буни қуйидаги далиллар асосида ҳам билиш мумкин. Ўтган йили туманда меҳнаткашларни тоза ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида 33 километр қувур ётқизилди. Табиий газ учун тортилган тармоқ эса 41 километрни ташкил этди. Тўқсон саккиз километр маҳаллий ички йўллар таъмирланди. Ана шу рақамлар замирида эзгу саъй-ҳаракатлар мужассам.

Туманда фаолият кўрсатаётган “Сурхонтекс”, “Алпомиш”, “Нефтни қайта ишлаш” қўшма корхоналари билан бир қаторда яна 54 та хусусий иншоотлар ҳам барпо этилган. Уларда Жарқўрғоннинг 968 нафар қалби олов ўғил-қизлари меҳнат қилмоқда.

Какайди қўрғони туман марказидан анча узоқда жойлашган. Ойи-куни тўлиб, тўлғоқ тутган онани марказдаги туғруқхонага етказиб келишнинг ўзи бўлмайди. Бу эътиборга олинди. Қўрғонда туғруқхона қурилишига пойдевор қўйилди. Эллик ўринга эга бўлган туғруқхона муддатидан олти ой илгари ишга туширилди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Бундан ташқари, туман марказида юз нафар беморни қабул қилишга мўлжалланган болалар поликлиникаси барпо этилди. Марказий туғруқхона ва тез тиббий ёрдам кўрсатиш шифохонаси тубдан таъмирланди. Шунингдек, “Оқтепа”, Алишер Навоий, “Сурхон” сувдан фойдаланувчилар уюшмалари ҳудудидаги аҳоли ҳам замонавий қишлоқ ҳакимлик пунктларига эга бўлишди.

Минор қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли Намуна маҳалласи йигит-қизларининг қувончи, айниқса, чексиз. Чунки бу ерда бунёд этилган замонавий спорт мажмуаси ёшларга қучоқ очди. Қисқа вақтда бир маҳалланинггина эмас, балки Жарқўрғон аҳлининг севимли масканига айланди. Баскетбол, волейбол, футбол, теннис майдончалари ҳамиша қалби шижоатга тўла ёш спортчилар билан гавжум, спорт ишқибозлари билан лиқ тўла. Турли мусобақалар, кўнгилочар тадбирлар шу ўйингоҳда ўтказиляпти. Ҳозир тумандаги олтмишдан ортиқ маҳалланинг 37 таси ўзининг спорт ўйингоҳларига эга. “Оққўрғон” ҳамда “Шарқ юлдузи” сувдан фойдаланувчилар уюшмасида, нефтчилар шаҳарчасида спорт мажмуалари ишлаяпти.

Алишер Навоий номли маҳалла ёшлари футбол жамоаси эса Ўсмирлар футболи бўйича республика биринчилигида тўп сурмоқда.

Туман марказидаги бош хиёбон қайта барпо этилгач, ўзгача чирой очди, бўй кўрсатди. Унда 600 ўринга мўлжалланган амфитеатр, иккита фаввора қурилди. Мотамсаро она монументи ўрнатилди. Ҳозир бу ер одамлар билан гавжум. Турли хил тадбирлар ҳам шу ерда ўтказилади. Хиёбонга бошлаб кирадиган Ўзбекистон кўчаси кенгайтирилиб, тунгги чироқлар билан ёритилди. Бозор кўчаси таъмирланди.

Туманда фаолият кўрсатаётган “Сурхонтекс”, “Алпомиш”, “Нефтни қайта ишлаш” қўшма корхоналари билан бир қаторда яна 54 та хусусий иншоотлар ҳам барпо этилган. Уларда Жарқўрғоннинг 968 нафар қалби олов ўғил-қизлари меҳнат қилмоқда.

Ҳа, бунинг барчаси мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар самараси. Мустақиллик берган имкониятлар туфайли туман гуллаб-яшнаб бораётир. Энг муҳими, одамлардаги эртанги кунга ишонч, бунёдкорлик, яратувчанлик туйғуси Жарқўрғоннинг янада обод бўлишига заминдир.

Омон ШУКУРОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Сурхондарё вилояти

“Бўстонлиқ сут” қўшма корхонаси кунига 60 тонна сутни қайта ишлаш қувватига эга.

Айни вақтда бу ерда ўн саккиз турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда. Корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатлилиги билан ажралиб туради. Шунинг учун унга талаб катта. Бу корхона жамоаси ҳар йили халқаро кўргазмаларда иштирок этиб, диплом ва сертификатларни қўлга киритмоқда.

СУРАТДА: Мадина Смаилова иш пайтида.

Аъло АБДУЛЛАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Тошкент вилояти

Париж шаҳрида тасвирий санъатнинг импресионизм йўналишида ижод қилган машҳур Клод Моненинг “Аржанте кўприги” номли суратига путур етди.

Қимматбаҳо асарга путур етди

Гап шундаки, бир гуруҳ ичиб олган кимсалар Orsay музейининг қулфини бузиб, айнан шу суратга мушт уришган. Музей ходимларининг айтишича, қимматбаҳо асарнинг ўртасида каттагина тешик пайдо бўлган.

Мазкур асар Франциядаги Сена дарёсининг чап ирмоғини ёрқин ранглар билан акс эттирарди. Оддий қишлоқ ҳаётини ёритиб берган Клод Моне бугун машҳур рассомлардан бири ҳисобланади.

Воқеа Париж шаҳрида ҳар йили анъанавий ўтказиладиган Тунги фестиваль пайтида содир бўлган. Айнан шу куни минглаб парижликлар маданий ҳордиқ олиш учун кўчаларни сайр қилишади.

Шаҳарда вайронагарчилик

Суданнинг Дарфур провинцияси таркибига кирувчи Хасканита шаҳри қарама-қаршиликлар туфайли вайронагарчиликка юз тутди. Шаҳарнинг кўплаб биноларига ўт қўйиб юборилган ва ёнғин фалокати кучайиб бормоқда. Буни ҳукумат қўшинлари амалга ошираётган экан. БМТ маълумотича, ёнғинлар чоршанба куни бошланган, бироқ мазкур хабарни якшанба кунигача ҳеч қайси манба тасдиқламаган.

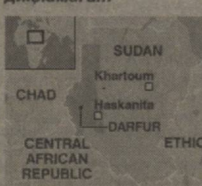

Энг асосийси, шаҳарга ҳарбий қўшинлар бостириб киргач, вайронагарчиликлар юзага келганлиги маълум. Маҳаллий маълумотларда келтирилишича, минглаб тинч аҳоли бу зулмдан вафот этган.

Судан ҳарбийлари мазкур ҳолатга изоҳ беришмаяпти. Мамлакатни назорат қилиш топшириғини олган Африка бирлашмаси раҳбарлари ўтган ҳафтанинг якшанбасида ўз ҳарбийларини у ердан олиб чиқишган. Шундан кейин Хасканитада вазият тобора чуқурлашиб кетган.

Носоз вертолёт ҳалокати

Покистон президенти Парвез Мушаррафга ҳамроҳ бўлган вертолёт ҳалокатга учради. AFP агентлиги тарқатган маълумотларга кўра, президент Кашмир вилоятига сафар уюштирган. Унинг мақсади ўтган йили Кашмирда рўй берган ер силкиниши оқибатида ҳалок бўлган ватандошларининг хотирасига бағишланган кечада иштирок этиш эди.

Президент вертолёти билан олдинма-кетин ҳаракатланаётган ҳарбий вертолёт техник носозлик туфайли қулаб тушган. Ҳалокат оқибатида тўртта ҳарбий вафот этди. Вертолёт ичида генерал-майор Рашид Куреши ҳам бўлган. У жароҳат олган бўлса-да, ҳозирда ҳаёти жиддий хавф остида эмаслиги таъкидланди.

Шри-Ланка денгиз қўшинлари кучлари томонидан “Тамил Илам шерлари” ҳаракатининг тасарруфига кирувчи кема чўктириб юборилган.

Улкан кема чўктирилди

Хабарларда келтирилишича, мазкур кема бу гуруҳнинг энг сўнгги кемаларидан бири экан. Сув сиғими уч минг тоннани ташкил этган улкан кема мамлакатнинг жанубий соҳилидан бир ярим минг километр узоқликда чўктирилди. Операция чоғида борт ичидаги 12 киши ҳаётига ҳам якун ясалди.

“Тамил Илам шерлари” ҳаракати Шри-Ланка давлатини тан олмайдиган гуруҳ бўлиб, уларнинг бош мақсади мустақил Тамил мамлакатини тузишдан иборат. Улар анчадан бери ҳукуматга қарши жанг қилиб келишган.

Ҳукумат вакиллари тасдиқлашича, сўнгги 13 ой ичида улар мазкур гуруҳнинг саккизта кемасини йўқ қилишган.

Нобель мукофоти ўз эгаларини кутмоқда

8 октябрдан бошлаб Швецияда 106-Нобель ҳафталиги бошланди. Ҳар йили олимларнинг фан соҳаларидаги ютуқлари учун топшириладиган мукофот доимгидек биринчи бўлиб физиология ва тиббиёт соҳаси учун берилади. Ҳозирча Нобель мукофоти қўмитаси кимлар асосий номзод эканини айтмаяпти.

Яқин кунларда Нобель мукофотининг бошқа соҳаларда ҳам ўз эгалари маълум бўлади. Бугун физика йўналишида тадқиқот олиб борган олимга мукофот топширилса, 10 октябь куни химия, 11 куни адабиёт, 12 октябрда эса Осло шаҳрида энг асосий мукофот эгаси аниқ бўлади. Ҳар бир мукофот соҳибига 10 миллион швед крони, яъни тахминан 1,54 миллион АҚШ доллари миқдорида чек топширилади. Бундан ташқари, олтин медаль ва диплом ҳам қўшимча равишда Нобель мукофоти эгасига тақдим этилади.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида И.ТИЛЛАБОЕВ тайёрлади.

Мўл ҳосил катта даромаддан дарак

Ғузор туманидаги "Шоймардон бобо Пўлат ўғли" фермер хўжалигининг пахта хирмони бу йил ҳам баракали бўлди. 130 гектар майдонда ҳозиргача 450 тонна хирмон яратилди. Ҳосилдорлик гектарига 43 центнерни ташкил этмоқда.

Йиғим-теримда теримчиларга ҳар килограмм пахтага 50 сўмдан ҳақ тўланди. Шу кунгача йиғим-теримга тўланган маблағ миқдори 22,5 миллион сўмга етди. Умида Ҳазратқулова, Феруза Раҳимқулова, Раъно Муродова, Бегимой Бобожонова, Малик Каримқуловлар бир кунда 150-170 килограммдан пахта териб, хирмонга тўкмоқда. Уларнинг шу кунгача терган пахтаси 4,5-5 тоннага етди.

Фермер хўжалиги далаларида ҳали ҳосил чўғи мўл. Яна давлатга 250 тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси етказиб бериш, ялпи хирмонни 700 тоннага етказиш учун ҳаракат қилинмоқда.

– Даромад ҳам меҳнатга, яъни хирмон салмоғига яраша бўлади, – дейди фермер хўжалиги раиси Ғайрат Пўлатов. – Мўлжалимиз бўйича 360 миллион сўм даромаднинг асосий қисми соф фойдани ташкил этади. Бу – фермерликнинг истиқболи янада порлоқ бўлишидан далолатдир.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СУРАТДА: фермер хўжалиги раҳбари Ғайрат Пўлатов теримчилар билан.

Қашқадарё вилояти

Иккиламчи металлнинг бирламчи аҳамияти бор

буни англаган корхона ишчилари кам бўлишмаяпти

Сурхондарё вилояти иккиламчи қора металл шўъба корхонаси бош муҳандиси Йўлдош Машиев ишчиларни тўплаб, бажарилиши лозим бўлган юмушларни яна бир маротаба эслатиб ўтди. Ҳамма ўз иш жойи томон ошиқди.

Корхона ҳовлиси металл парчалари тарақ-туриғи-ю, машиналарнинг шовқин-суронига тўлиб кетди. Бир зум хом ашёни вагонга юклаётган кранчининг ишларини кузатиб турдик.

Бекободдаги Ўзбекистон металлургия акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли вилоят иккиламчи қора металл шўъба корхонаси жамоаси кейинги йилларда бир қатор ибратли ишларни амалга оширмоқда. Чунончи, ўтган йили давлатга 14 минг 558 тонна хом ашё етказиб берилган бўлса, жорий йил охирига бориб ундан ҳам кўпроқ маҳсулот етказилиши режалаштирилган. Ҳозирга келиб ҳар ойда 1200 тоннадан ошириб қимматбаҳо хом ашё топширилмоқда.

Бугунги кунда корхонада 54 киши хизмат қилади. Музработ, Сариосиё, Термиз туманларида учта филиал мавжуд. Аслида мазкур шохобчаларни ташкил этишдан кўзланган асосий мақсад, мижозлар вақтини тежаш ва уларни ортиқча оворагарчиликлардан халос этишдир.

Корхона бош муҳандиси ҳамроҳлигида (қарийб бир гектарга яқин майдонни эгаллаган ҳовлидаги) иш жараёни билан яқиндан танишдик. Эътиборни дарвоза ёнида турнақатор тизилиб турган КамАЗ машиналаридаги металл парчаларини пешма-пеш тушираётган кран ҳайдовчиси тортди.

– Шу корхонада узоқ йиллардан бери фаолият кўрсатиб келаман, – дея ўзини таништирди ишчи Икром Қурбонов. – Металл парчаларининг иқтисодиётимиз равнақи учун ўрни катта. Шу сабаб бу қимматли хом ашёни исроф қилмасликка астойдил ҳаракат қиляпмиз. Саъй-ҳаракатларимиз ўз самарасини беряпти, режалар ҳар ойда ошириб уддаланяпти. Сафимизда меҳнат қилаётган Баҳром Умбаров, Бахтиёр Аҳмедов, Музаффар Поёнов сингари машинист ва ишчиларда ўз касбига садоқат, фидойилик фазилатлари сероб.

Корхона бош ҳисобчиси ёрдамчиси Эркин Ҳасанов тақдим этган маълумотларга қараганда амалдаги йилнинг ўтган олти ойида режадан ошириб металл парчалари комбинатга жўнатилди. Бундай кўрсаткичга, албатта, ишчи-хизматчиларга яратиб берилган шарт-шароитлар, қолаверса, жамоадаги темир интизом туфайли эришилмоқда. Хом ашёни туманлардаги филиаллардан марказга келтириш учун етарлича техника ажратилган.

Ишловчиларнинг ижтимоий ҳимоясига ҳам алоҳида эътибор қаратилган: кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларга доимо моддий ёрдам кўрсатиб турилади. Биргина 2007 йилнинг ўтган даврида бир миллион 200 минг сўмлик ҳомийлик ёрдамлари кўрсатилган. Шунингдек, 7 миллион 845 минг сўм ишчиларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари учун сарфланди. Ишчилар меҳнат таътилларида республикамиздаги сиҳатгоҳларга жўнатилиб, соғлиқлари тикланаяпти.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 49-сонли қарори талабларини бажариш мақсадида корхонада жуда катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Бундан ташқари, қимматбаҳо хом ашёни тўплашда вилоят электр тармоқлари акциядорлик жамияти, "Пахтасаноат" акциядорлик бирлашмаси, Жарқўрғон "нефт унитар корхонаси", "Сурхон пармалаш" акциядорлик жамияти жамоалари билан яқиндан ҳамкорлик қилинмоқда. Улар режаларини бажариб, кўпчиликка ибрат бўлишмоқда. Афсуски, айрим қишлоқ хўжалиги корхоналари бу муҳим ишга панжа орасидан қарашаётгани ҳам бор гап.

– «Рангли металл парчалари, чиқиндиларини йиғиш, тайёрлаш ва қайта ишлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори фаолиятимизни янада жонлантиришда асосий дастуриламал бўлмоқда, – дейди вилоят иккиламчи қора металл шўъба корхонаси бошлиғи Алишер Ражабов. – Рангли металл парчалари ва чиқиндиларини комплекс равишда чуқур қайта ишлаш, республика истеъмолчиларининг ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун ҳамда экспортга етказиб беришни кенгайтириш учун улардан прокат, қотишмалар ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш борасида тизимли ишлар ташкил қилинди. Бу борада етарлича тарғибот ишлари ҳам олиб борилмоқда, дея таъкидлайди у киши.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Сурхондарё вилояти

Мамлакатимиз халқ хўжалигида эришилаётган ютуқларда банк-молия хизматининг салмоқли ўрни бор. Буни Давлат-тижорат Халқ банки Сирдарё вилояти филиалининг хўжалик юритувчи субъектларга кўрсатаётган хизмати мисолида ҳам кўриш мумкин. Муболағасиз айтиш мумкинки, иқтисодиётнинг жадал ўсишида филиал ходимларининг муносиб ҳиссаси бор.

Ёнингда кўмакдошинг турса...

ишингда равнақ, даромадингда барака бўлади

Биргина кичик бизнес субъектларига жорий йилда 0,9 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилиб, 311 нафар ишчи ўринлари очилди, 290 миллион сўмлик сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Шу билан бирга Президентимизнинг "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қароридан келиб чиқиб, жорий йилда 560 та кам таъминланган оилаларга чорвачиликни ривожлантириш мақсадида 505 миллион сўм кредит ажратилди.

Шунингдек, ёш оилаларга ҳам алоҳида аҳамият қаратилиб 1 млрд. сўмга яқин имтиёзли кредит берилди. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, банкнинг асосий ресурс базаси ҳисобланган аҳоли омонатларига алоҳида эътибор қаратилган. Юқори даромад келтирувчи ҳамда қулай омонат турларини жорий этиш ҳисобига мижозларнинг бўш пул

маблағлари банк омонатларига жалб этилмоқда. Жорий йилнинг 1 октябрь ҳолатида аҳоли омонатлари қолдиғи 2,5 млрд. сўмни ташкил этмоқда.

Нафақа ва ёрдам пулларини ўз вақтида тарқатиш ҳамда аҳолига коммунал тўловларни тўлашда қулайликлар яратиш мақсадида 28 та махсус кассалар ҳам ташкил этилган. Бу эса, ўз навбатида, ижтимоий тўловларни вақтида тарқатиш, коммунал тўловларни йиғишдаги айрим муаммоларга барҳам берди.

Банк филиаллари қишлоқ хўжалиги корхоналарини молиявий қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратиб келади. 2007 йилда пахта етиштирадиган 940 та деҳқон-фермер хўжаликларига 7 млрд. сўм ва 695 та деҳқон фермер хўжаликларига ғалла етиштириш учун 1,2 млрд. сўм миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилиб, деҳқон-фермер хўжаликлари томонидан барча агротехник тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилишига ўз ҳиссасини қўшмоқда.

БАНК ВА МИЖОЗ

Деҳқон-фермер хўжаликларига ажратилаётган имтиёзли кредитлар ҳисобига ер эгаларининг техника воситаларига бўлган эҳтиёжлари қондирилмоқда. Бу, ўз навбатида, уларнинг оғирини енгил қилиб, сифатли агротехник ишлов бериш имкониятини яратмоқда.

Фикримизни аниқ мисоллар билан таққослаймиз. Хусусан, банкнинг Ш.Рашидов филиали томонидан "Турон" фермер хўжалигига ТТЗ-80 русумли трактор, Сирдарё филиали томонидан "Замин юраги" фермер хўжалигига "Class-Dominator" комбайни, "Кудратли юрт" фермер хўжалигига ТТЗ-80 русумли трактор сотиб олиш учун имтиёзли кредитлар ажратилди. Оқ олтин филиали томонидан эса "Анвар султон", "Камолиддин Мирзо", "Киркўрғон", "Шоҳжаҳон Шаҳристон", "Бешбулоқ хазинаси" фермер хўжаликларига имтиёзли фоиз ставкасида молиявий кўмак берилди.

— Шу банкнинг Гулистон филиали мижозиман, — дейди "Турғунбой ота" фермер хўжалиги раҳбари Ҳуснiддин Бегалиев. — Банкнинг ғалла ва пахта етиштириш учун ажратган имтиёзли кредити бизга жуда қулай бўлиб ўз вақтида агротехник тадбирларни ўтказиш имконини берди. Натижада, ғалланинг ўзидан 11,5 миллион сўм даромад олдим. Пахтадан биринчи теримдаёқ шартномавий режани 135 фоиз бажардик. 13,6 миллион сўм фойда олишни чамалаб турибмиз.

– Вилоятимизда бир нечта тижорат банклари фаолият кўрсатмоқда. Мижоз қайси банк ходимлари очиқ чеҳра билан кутиб олса, малакали хизмат кўрсатса, муоммоларини вақтида ҳал қилишга амалий ёрдам берса, ўшанга талпинади, –дейди Боёвут туманидаги "Хоразм" фермер хўжалиги раҳбари Собир Қаландаров, – 30 гектар экин майдонимиз бор. Ғалладан 41, пахтадан эса 28 центнердан ҳосил олдик.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, банк филаллари вилоятда чорвачилик ривожига ҳам катта ҳисса қўшмоқда. Чунончи, хориждан зотли қора мол харид қилиш учун "Истиқлол", "Д.Йигиталиевич" ва "Азиз" каби чорвачиликка ихтисослашган фермер хўжаликларига 57 млн. сўм кредит ажратилгани бунинг тасдиғидир. Аҳолини қишин-ёзин полиз ва сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашга амалий ёрдам беришни ҳам банк мутахассислари эсдан чиқаришаётгани йўқ. Худди шу мақсадда банк филиаллари томонидан "Яшман бобо" "Хайрулла ҳиммати", "Нурбек", "Эрйигит", "Анормат ота" фермер хўжаликларига ажратилган кредит маблағлари ушбу хўжаликларда чорвачиликни ривожлантиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Хуллас, «Халқ банки»нинг вилоят филиаллари иқтисодиёт соҳасида кечаётган ислоҳотлар самарадорлигини ошириш ишларига ўз ҳиссаларини қўшиш мақсадида бутун имкониятлари, билим ва тажрибасини ишга солаяпти.

Шомурод ХОЛМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти мухбири.

Сирдарё вилояти ⓣ

Шовуллайди тинмай "Оқтерак"

Айтишларича, бургут полапонларини учирма қилишдан аввал уларни елкалаб, ҳудуд шарт-шароити билан таништириб, сўнг секин ташлаб юбораркан. Бургутчалар эса шошганидан қанотларини аввал тез-тез, сўнг бир маромда қоққанича парвоз қилиб кетаркан.

Зафаробод туманидаги ихтисослашган "Оқтерак" хусусий деҳқон хўжалиги соҳиби Авазбек Қултоев фарзандлари Буюкбек (етти ёшли), Маъмуржон ва Бобуржонларни тераксорга бошлаб кирганини, улар билан ҳар туп терак ёнида тўхтаб, унга қандай парвариш зарурлиги, илдиздан ёки қаламчадан кўкарганлиги, атрофидаги ўт-ўланлар ҳақида тушунтира бошлаганини кўрганимда, негадир бургутни эсладим.

"Ёғочбоп тераклар етиштиришни кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳукумат қарори Авазбекнинг дилида тугиб юрган орзуси ушалишига имкон берди.

— Теракчиликни яхши биламан. Қишлоғимизда катта тераксоримиз бор эди. Асфальт йўл четида тўқайга айланиб қолган уч гектарча ер бор, ўша ерни берсангиз, — дея Зафаробод тумани ҳокимига таклиф киритди.

Мутахассислар унинг бизнес-режасини ўрганиб чиқишгач, ер ажратиладиган бўлди. Ташландиқ ерни чуқур шудгорлатиб, 400 минг тупдан зиёд терак кўчатлари ўтказди. Суғоришни, тагини юмшатишни канда қилмай зарарли ҳашаротлар, печак ва зарпечакдан асради.

— Бултур учинчи кесим теракларни тарқатдик, — дейди мулкдор. — Бурноғи йили анчагина қурилишбоп материаллар олинганди. Аҳолининг аксарият қурилишларида тераклармиз ишлатиляпти. Кам таъминланган оилаларга ҳам улашяпмиз.

Туман болалар спортини ривожлантириш ва ижтимоий ҳимоя мақсадларига 300-400 минг сўмдан ажратдик. Тераксор яқинидаги қамишзор ва тўқайга айланиб қолган икки гектар ерни ҳам олиб, мевали дарахт кўчатчилиги билан шуғулланиш ниятимиз бор, — деди.

Шу зайлда суҳбатлашиб, тераксор уватига чиқдик. Лоток ёнидаги қорашўра шохидан пўканакни қўлига олиб, менга юзланди.

— Мана шунга ўхшаш пўканаклар ичидан қандала, пичанхўр ва кана чиқади. Касбини ардоқлаган деҳқон даласини бегона ўт ва ҳашаротлардан асрайди, қўшиб қўйди у.

Келдиёр ЖЎРАҚУЛОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СУРАТДА: Авазбек Қултоев фарзандлари — Буюкбек, Маъмуржон ва Бобуржонлар билан.

Жиззах вилояти

Янги нашр

Зооветеринария

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Давлат ветеринария бош бошқармаси, соҳага тегишли илмий-тадқиқот институтлари, олийгоҳлар ва "Agrozoovetservis" масъулияти чекланган жамияти илмий-оммабоп "Зооветеринария" журналини таъсис этди.

Яқинда мазкур журналнинг нишона сони нашрдан чиқди. Унда олим ва мутахассисларнинг соҳага оид илмий мақолалари, қизиқарли таклиф ва мулоҳазалари, шунингдек, чорвадорларимиз дуч келаётган муаммолар ва уларни бартараф этиш юзасидан келтирилган фойдали маслаҳатлар ўрин олган. Инсон пайдо бўлибдики, яшаш учун курашади, табиатни ўрганади. Чунки табиат унинг узвий қисми бўлган мавжудотлар ҳақида етарли билимга эга бўлмай туриб, тирикчилик қилиш, бардам ва соғлом турмуш кечириб бўлмаслиги исбот талаб қилмайдиган ҳақиқатдир.

"Зооветеринария" журнали шу эзгу ишга ҳисса қўшишга бел боғлаган илмий-оммабоп нашрдир. У тирик мавжудотларни, уларнинг инсон ҳаёти учун фойдали ва зарарли жиҳатларини биология, зоология, микробиология, микология фанлари асосида ўргатади. Маҳсулдор уй ҳайвонлари, паррандалар, балиқлар, асалари ва пилла қурти кабиларни кўпайтириш, наслини яхшилаш, урчитиш, насл олиш бўйича керакли маълумотлар беради.

BELARUS®
МИНСК ТРАКТОР ЗАВОДИ
Ўзбекистон Республикасидаги расмий дилери орқали
МТЗ "Беларус" ТРАКТОРЛАРИ
МИНИ ТЕХНИКА ва улар учун эҳтиёт қисмларини таклиф этади.

KAMMAZ ARSENAL
Манзилимиз: Тошкент ш., Братислава кўчаси, 11.
Тел: 281-40-33, 281-40-90, 281-40-75

Арча кўчатлари ва асал сотилади!

"Шўрчидонмаҳсулотлари" АЖ ўз ҳудудида етиштирилган 20000 дона, бўйи 80 сантиметрдан 150 сантиметргача бўлган уч йиллик можавельник арча кўчатларини, жамият омборхонасида сақланаётган 8 тонна тоза асал маҳсулотини сотади.

Тўлов – нақд ва пул ўтказиш йўли билан.

Манзил: Сурхондарё вилояти Шўрчи шаҳри Ун завод кўчаси 1-уй. Тел.: (8-376) 45-51-772, 45-54-572.

Жом қўшиғи

Жом қишлоғидаги элликка яқин табиий булоқларнинг шифобахш суви нафақат Нуробод туманида, балки Самарқанду Қашқадарёда ҳам машҳур. Аслида қишлоқ ва ўнлаб маҳаллаларнинг шу жойда таркиб топиши ҳам ана шу булоқлар билан боғлиқ. Сувининг таъми, ўзига хос шифобахш хусусияти киши диққатини тортади. Айтишларича, булоғи бор маҳалланинг файзи ҳам, тароватиі ҳам ўзгача бўларкан.

Шу боисдан маҳаллалар аҳли замин бағрини ёриб чиққан бу мафтункор булоқларни кўз қорачиғидай асраб келади. Байрамлар ва турли сайиллар ана шу булоқлар бўйида ўтади. Бу неча йиллардан буён анъанага айланган. Негаки, ана шундай хайрли тадбирларнинг айнан булоқ бўйида ўтказилишида ҳам ўзига хос мазмун мужассам. Қайнаб чиқаётган зилол, тип-тиниқ сув одамлар қалбини-да тинитиб, беғуборлик, мусаффолик бахш этади. Бундан ташқари, суви қаторида балиқлари азиз саналувчи булоқлар ҳам талайгина. Унда балиқлар эъзозланади, ейиш гуноҳ саналади. Кўпни кўрганлар бу одатни бузган киши оғир дардга чалиниб, элнинг назаридан қолади, деб айтишади.

Жомликларнинг табиат инъом этган насибага эъзозу эътиқодини кўплаб мисолларда кўрамиз. Масалан, Ҳапирин маҳалласидаги Қизил булоқни бошида ёли бор улкан қора илон қўриқлаб юради, дейдилар. Кимда ким булоқни ифлослантириб ёки сувга чиқинди ташласа, илон уни таъқиб қиларкан. Бундан бир неча йил илгари шу қишлоқлик Отамурод Сафоев булоқдан балиқ тутаётганида ўша илон уни чақиб, сўнг тошлар орасига кириб кетганини кўпчилик яхши билади. Албатта, булоқлар билан боғлиқ кўплаб воқеаларни мисол тариқасида келтириш мумкин. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, одамлар булоқ сувидан ичимлик суви сифатида фойдаланибгина қолмай, ҳатто, экинларини ҳам, қўй, сигирларини ҳам суғоради. Тоза, зилол сув барчасига етади.

Юртимиз табиатининг неъмати

Шу қишлоқда туғилиб ўсган, кейинчалик шаҳарда, республикамизнинг турли ҳудудларида яшаётган кўплаб кишилар гарчи йўл олис бўлса-да, булоқ сувидан ўзлари билан олиб кетишни одат қилган.

Яна бир фикр: булоқлар суви ҳақида гап кетса, кўпчилик Италиядан келган тўрт нафар археолог-олимлар ҳайратини завқланиб эслашади. Улар сўлим, баҳаво қишлоққа кириб келганларида узум, олма, нок, ўрик ва бошқа мевали дарахтларнинг тартиб билан, қатор қилиб экилганини кўриб ҳаяжонини яшира олмайди. Айниқса, ҳар икки юз, уч юз қадамда учрайдиган жаннатий булоқлардан жимирлаб оқаётган обиҳаётдан кафтларида тутганча татиб кўрар экан, бир-бирига мақтаганча қониб-қониб ичарди. Сувнинг такрорланмас таъми уларнинг завқу шавқини келтирганини бу ердагилар унутишгани йўқ. Айни пайтда кексалар бебаҳо бойликларимизни асраш, эъзозлаш кераклигини каттаю кичикка ибрат сифатида айтиб юрадилар.

Кейинги пайтда тоза ичимлик суви муаммоси бутун жаҳондаги энг долзарб масалалардан бирига айланган. БМТ 2003 йилни Чучук сув йили, деб эълон қилганлиги ҳам бежиз эмас. Шуларни ўйласак, булоқлар бебаҳо бойлигимиз эканлигини теранроқ англаймиз. Неча йиллардан буён сақланиб келган одатларимиздан яна бири – булоқ сувини ҳеч ким ва ҳеч қачон сотмаган. Илгарилари кўпни кўрган, сув қадрини англаб етган савобталаблар "Оби худойи", деб ташналарга текин тарқатган. Шулардан бири Омондара маҳалласидаги Номоз бува бўлиб, у қишин-ёзин пахтаси чиқиб кетган, эски чопонини эгнидан ечмайдиган дарвешсифат инсон эди.

Бир сафар қишлоққа борганимда у кишини Чинорсой адоғидаги Ўрта булоқ бўйида учратдим. Сувга тикилганча хаёл суриб ўтирарди. Мени кўриши билан сергак тортди. Суҳбатимиз беихтиёр булоқлар хусусида кечди. Иккинчи жаҳон уруши йилларида фронтда сувсизликдан, ташналикдан қаттиқ азоб чекиб, чанқоқнинг зўридан пайтавасини сиқиб ичганларини айтиб берар экан, умрини мана шундай мафтункор маконда, булоқлар қўйнида ўтказаётганидан Аллоҳга шукроналар айтди. Бу мавзуда узоқ суҳбатлашдик. Номоз бува қўйнидан пиёла олиб қўлимга тутқазди – ҳадемай шаҳарга кетиб қоласан, булоқ сувидан тўйиб-тўйиб ич!..

Ҳа, табиатнинг бебаҳо неъматига бефарқ бўлмасдан, уни авайлаб-асрашни ва ёшлар шуурига сингдириб боришни кексалар канда қилишмайди.

Раимқул СУЯРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Самарқанд вилояти

СПОРТ

Теннис

Парментье – "Тошкент опен" ғолиби

Тошкент теннис марказида бир ҳафта давом этган Хотин-қизлар теннис уюшмаси (WTA) таснифидаги "Тошкент опен" анъанавий халқаро теннис турнири якунланди.

Ўндан зиёд мамлакатдан келган кучли теннисчилар иштирокидаги турнирнинг яккалик баҳслари финалига франциялик Паулин Парментье ҳамда беларуслик Виктория Азаренка йўлланма олди.

Финал учрашуви олдидан мухлису мутахассислар мусобақанинг энг кучли теннисчиси сифатида биринчи рақамда сараланган Виктория Азаренканинг ғалабасини кутишган эди. Бироқ Паулин Парментьенинг ғалабага бўлган иштиёқи рақиб теннисчининг тажрибаси ва маҳоратидан устун келди.

Кескин ва муросасиз курашларга бой бўлган учрашувда Виктория Азаренкани 7:5, 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратган Паулин Парментье "Тошкент опен" халқаро турнири бош совринини қўлга киритди.

"Тошкент опен" халқаро турнирининг тантанали ёпилишида иштирок этган Жаҳон хотин-қизлар теннис уюшмаси вакиллари, фахрий меҳмонлар, теннисчилар, мураббийлар бу йилги турнир ҳам юқори савияда ташкил этилганини алоҳида таъкидладилар.

Рашид ГАЛИЕВ олган сурат.

Футбол

Пешқадамлар зафар қучди

Дам олиш кунлари футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати Олий лига жамоаларининг 23-тур учрашувлари бўлиб ўтди. Турнинг марказий учрашуви Муборак шаҳрида ўтказилди.

Унда "Машъал" жамоаси асосий рақобатчиси "Нефтчи" клубига қарши майдонга чиқди. Ҳозирда иккала жамоа турнир жадвалида ёнма-ён, яъни 3 ва 4-ўринларда боришмоқда. Агар "Машъал" мазкур ўйинда ғалаба қозонса, "Қурувчи" билан 2-ўринга даъвогарлик қиларди.

Мағлубият эса Юрий Саркисян шогирдларини, ҳатто, бронза медалидан маҳрум қилиши мумкин эди. Ўз имкониятларини яхши англаган жамоалар ўйинни эҳтиёткорлик билан бошлашди. Гоҳ у, гоҳ бу клуб ҳужум уюштириб турди ва баҳс бир маромда кечди. Ўйин тақдирини эса ягона гол ҳал қилди. "Машъал" ўйинчиси Дилявер Ваниев 83-дақиқада киритган голи Виктор Кумиков футболчиларига уч очко тақдим этди. Энди қолган ўйинларда "Нефтчи" очко йўқотмаслиги талаб этилади. Акс ҳолда мамлакатнинг донгдор жамоаси мавсумни медалларсиз тугатиши мумкин. Турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди: "Қизилқум" – "Андижон" – 2:0, "Трактор" – "Вобкент" – 2:1, "Металлург" – "Локомотив" – 0:2, "Самарқанд-Д" – "Насаф" – 2:0, "Навбаҳор" – "Қурувчи" – 1:4, "Бухоро" – "Тўпаланг" – 1:2, "Пахтакор" – "Шўртан" – 3:1.

Бокс

Пакьяо барибир устун экан

Кўпчилик катта қизиқиш билан кутган мексикалик Марко Антонио Баррера ва филиппинлик Мэнни Пакьяо ўртасидаги учрашув Лас-Вегас шаҳрида бўлиб ўтди.

Бу жанг профессионал бокснинг биринчи енгил вазн (59 килограммгача) тоифасида ташкиллаштирилди. Қизиғи, Баррера шу куни 62,6 килограмм тош босган бўлса, Пакьяо 65,3 килограмм вазнда экан. Боксчилар учрашувни эҳтиёткорлик билан бошлашди ва ҳеч ким ташаббусга эришмади. Бироқ Мэнни рақибига қараганда рингда тезроқ ҳаракат қиларди. Филиппинлик боксчида қатор зарбалар кетма-кетлиги вужудга келган бўлса-да, у бундан унумли фойдаланмади.

Ўн биринчи раундда боксчилар бош билан тўқнашиб кетдилар. Шу вазиятда Баррера рақибига тақиқланган зарба берди. Ва ундан бир очко олиб ташланди. Жанг тугагандан сўнг ҳакамларнинг қарорига кўра Пакьяо 118-109, 118-109 ва 115-112 ҳисоби билан ғалаба қозонди.

Суннатилла ИСЛОМОВ

ХАБАР

"Ёшлар овози" янграмоқда

Жамиятни демократлаштириш ҳамда янгилаш, мамлакатни модернизация ва ислоҳ қилиш жараёнида оммавий ахборот воситаларининг иштироки жуда муҳимдир. Бу борада ҳудудий телестанцияларнинг ўзига хос ўрни мавжуд.

Хусусан, Бухоро вилоятининг "Истиқлол" телевидениеси ҳам ана шундай фаол жараёндан четда қолаётгани йўқ. 11 йилдирки, вилоятнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётида юз бераётган янгиликларни ўз вақтида холис аҳолига етказмоқда. "Истиқлол" телевидениеси жуда қадимий тарихга ва бой маданиятга эга бўлган Бухоро тарихини ўрганишга, уни тарғиб этишга доир туркум кўрсатувлар ва ҳужжатли фильмлар тайёрлашда катта тажриба орттирди.

Яқинда телевидение ҳаётида муҳим ўрин тутадиган яна бир ижодий янгиликка қўл урилди: "Ёшлар овози" студияси ташкил қилинди.

Зафар ТЎХТАЕВ,
ЎзДЖТУ талабаси.

Тошкент вилояти Зангиота тумани ҳудудидаги "Занги ота" зиёратгоҳи ҳам мустақиллик туфайли ўзгача қиёфа касб этмоқда. Шу жойнинг боғбони Жалолхон Ҳошимов устозлари изидан борди: ҳудудни боғ-роғга айлантириб, уни янада обод қилмоқда.

П.ЭРГАШЕВ
олган сурат

Дон, деҳқончиликка оид иборалар

Исроф бўлса дон
Танқис бўлар нон.
* * *
Ерга қилсанг сен садақа,
Ер берар сенга барака.
* * *
Белга бойлар патир нон,
Бошингга қайтсин деб шон.
* * *
Шакар ейман десанг қовун билан
тарвузни қуёшда аллала.
* * *
Деҳқон бир кун ялқовланса, шайтон
қирқ кун ўйинга тушади.
* * *
Бугунги ейдиган нонингда ота-онангнинг ҳақи бор.
* * *
Сувнинг боши орқадаги сувга йўл
очади.
* * *
Ариғинг тоза бўлса, обиҳаётинг равон
оқади.
* * *
Деҳқоннинг боши омон бўлса, минг
уйда тўй бўлади.
* * *
Нондан ҳеч кимнинг кўнгли қолмас,
Нон учун ҳеч ким меҳнатдан қочмас.
* * *
Бошингда турса нон,
Қочар сендан шайтон.

Тўпловчи: Ўнғар ЖИЯНБОЕВ.

Саломатлик сирлари

Ранг танлашда адашманг

Баъзан одам бирон нарса харид қилаётганда беихтиёр маҳсулотнинг рангига эътибор беради. Биров яшил рангни ўзгача ҳиссиёт билан қабул қилса, бошқаси шафақранг ёки оловрангга интизор, яна бир тоифа одамлар ложувард-мовий рангни ўта ихлос билан қабул этадилар.

Маълумотларга қараганда, одамнинг табиатига тўғри келадиган ранг жилоси шифобахш таъсир кўрсатар экан. Шу боис инсон иморат қуришда, хоналарнинг "кифти"ни келтиришда юксак дидли кишилардан маслаҳат олишга ҳаракат қилади. Табиатига манзур келадиган ранг билан бўяшга киришади.

Одатда, қуёш энергияси рангларда мужассам бўлади, улар наботот олами таркибида яшил тус олганлигини биласиз, бу ранг одамни тушкунлик, ҳорғинликдан холи этади ва инсон табиатига ижобий таъсирини кўрсатади. Олимларнинг фикрича, ранглар шодаси инсонни коинот билан боғлайди ва саломатликни тиклашга ёрдам беради. Америкалик шифокорлар биринчи бўлиб рангин муҳитларнинг (ванна) хосиятларини аниқлашган бўлиб, улардан қандай самарали фойдаланиш йўлларини ишлаб чиқишган. Шу нарса равшан бўлганки, у ёки бу хил ранг нафақат айнан нуқталарга (акупунктир) таъсир қилибгина қолмай, балки бутун тананинг шаклланишига ҳамоҳанг таъсирини кўрсатади: аниқ бир ранг ёки нур тўлқинига жавоб беради. Шунингдек, аъзолар махсус таъсирланувчи мўлжал нуқталарига эга. Айтайлик, кўриш органи орқали яшил ранг лейкоцитлар (оқ қон таначаси – қўмик ва талоқда, шунингдек, лимфа тугунчаларида ҳосил бўлади) ҳамда суяк тўқималарини идора этади. Қизил ранг эритроцитлар, мушаклар ва пайларни идора этади. Инфрақизил нурлар эса кенг қамровли – универсал бўлиб, у инсон танасига ҳарорат бағишлайди.

Яқинда олимлар қизиқарли бир ҳодисани аниқлашди: аксарият сурункали касалликлар билан оғриганларга маълум бир ранг ижобий таъсир кўрсатар экан. Чунончи, қизил, зарғоли ва сариқ ранглар даволанишда фойда беради. Фавқулодда ўткир тус олган хасталикларда зангори-мовий, бинафшаранглар беморнинг нисбатан тезроқ тузалишига таъсир қилади.

Маълумотларда қайд этилишича, мабодо кимнингдир семириб кетишига мойиллиги бўлса, унда атроф-тевараги зангори рангли бўлгани маъқул экан. Бу эса ҳакалак отиб кетаётган иштаҳани бирмунча туширармиш. Қизил, алвон, қирмизи ранг, аксинча, иштаҳага барака беради, дейишади.

Кўз хасталикларини даволаш борасида олиб борилган илмий тадқиқотлар шуни кўрсатадики, яшил ранг кўз босимини камайтириш хусусиятига эга экан (глоукома билан оғриган беморлар учун ниҳоятда фойдали), у кўз қилтомирларини тўлақонли таъминлайди, шу билан бирга, антисептик (ашаддий микробларга нисбатан кушандалик хусусиятига эгалик қилувчи омил) ҳамда тиришишга қарши таъсирини кўрсатади, мушаклар фаолиятини оширади.

Сариқ, заъфарон, тилларанг мияни пешлашга "ундайди", кўз қорачиғини кенгайтириб, қуралай тортишига мойиллик яратади. Бинафшаранг бош мия фаолиятига ижобий таъсир кўрсатиб, фикрлар жамланишига омилкорлик қилади. Шунингдек, у одам организмида мелатонин (курсив) гормонини ишлаб чиқаришга сабабчи бўлади, бу омил эса, ўз навбатида, аъзоларнинг ёшаришига, тушкунликдан халос этишга ёрдам беради. Шундай экан, ўзимиз яшайдиган маскан ва гўшаларимизни дидимиз, мижозимизга мос келувчи ранглардан ўз ўрнида фойдаланиш лозимлигини унутмаслик керак.

Маннон НАБИЕВ

Турна учганда...

Ўқинг, қизиқ

Турнанинг уч тури бўлиб, оқ турна, кулранг турна ва бўйни кулранг-қоралиги билан кулранг турнадан фарқ қилувчи турналардир. Буларнинг барчаси "Қизил китоб"дан жой олган.

Яқинда Россиянинг "Окском биосфера" қўриқхонаси "Орзулар парвози" дастурини ишлаб чиқди. Дастурга кўра, айни дамда ноёб ҳисобланаётган қушларни кўпайтириш, асраш, қишлашига ёрдам бериш ва ғамхўрлик қилиш вазифаларини ўз ичига олган. Шу билан бирга, қушлар мотодельтопланлар орқали қишлаш жойларига кузатиб қўйилмоқда. Бунинг натижасида йўл маршрути қушларнинг эсида қолади.

Ана шундай кузатувлар остида турналар ҳам бор. Турналар учун сунъий қишлаш ўлкалари деб Озарбойжон, Туркманистон ҳамда Ўзбекистон ҳудуди танланган эди. Аммо уларга энг маъқули Бухоронинг "Жайрон" Экоцентр қўриқхонаси бўлди. Турналарнинг учиш йўналиши Россиянинг "Окском биосфера" қўриқхонасидан Бухоронинг "Жайрон" қўриқхонасигача эканлиги кузатилди. Энди "Жайрон" қўриқхонасида кулранг турналар билан бирга юртимизда энг кам учрайдиган оқ турналар ҳам бўлади. Бу турналар кулранг турналар бор жойда қишлаш миграциясини амалга оширади. Шу сабабли бу қушлар кўк турналар қаторида баҳорда ин қидиради, жой танлайди. Улар кўп нарсаларни кулранг турналардан ўрганади. Кулранг турналар қаторида оқ турналар ҳам қишлаш учун полапонлари билан бирга учиб келади. Шу орқали оқ турналарнинг парвоз этиш масофаси қисқаради ва янги ҳудудларни эгаллайди.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги таркибидаги "Ўзсувназорат" Республика сув инспекция жамоаси "Андижонсувназорат" инспекция бошлиғи Эркинжон Исмадиyarовга падари бузруквори
ЭРГАШВОЙ ОТАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ўктам БАРНОЕВ, Ағитай АДИЛОВ, Ўткир РАҲМАТ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (Масъул котиб), Комилжон МАМАЖОНОВ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона -136-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-54-44, 133-28-04, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04. Факс - 133-44-43, 133-09-93.

ҲУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР: Қорақалпоғистон Республикаси – 585-12-17, 223-57-53; Андижон – 224-99-13; Бухоро – 542-05-18; Жиззах - 265-78-52; Навоий – 224-69-08; Наманган – 412-34-23; Фарғона – 224-81-69; Самарқанд – 222-29-97; Сурхондарё – 335-13-42, 465-26-61; Сирдарё – 372-38-13; Тошкент – 100-29-61; Хоразм – 726-35-81; Қашқадарё – 227-65-42.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар. Ⓣ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2006 йил 6 декабрда № 0020 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-917, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 23.30 Адади - 13220

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru